

Paweł Pałasz*

Anna Szczepańska-Przekota*

ROZDZIAŁ 7.

ROLA USŁUG BANKOWOŚCI ELEKTRONICZNEJ W PRZEDSIĘBIORSTWIE

1. Wprowadzenie

Współczesny świat obraca się wokół pieniądza, a sposobów jego przechowywania jest wiele – począwszy od kopert w domach, kończąc na kontach bankowych. Tradycyjny dostęp do środków pieniężnych, przechowywanych na rachunkach bankowych polega na udaniu się do placówki banku, identyfikacji klienta i finalnego dostępu do oszczędności. Wraz z rozwojem technologicznym powstała bankowość elektroniczna, która stopniowo wypiera jej tradycyjną formę. Rozwój współczesnych technologii informatycznych sprzyja powstawaniu nowych form współpracy gospodarczej. Zmienia się relacja bank-klient. Wprowadzenie bankowości elektronicznej zrewolucjonizowało funkcjonowanie systemu bankowego i uwydatniło korzyści dla klienta banku, dzięki ograniczeniu kosztów obsługi rachunków bankowych.

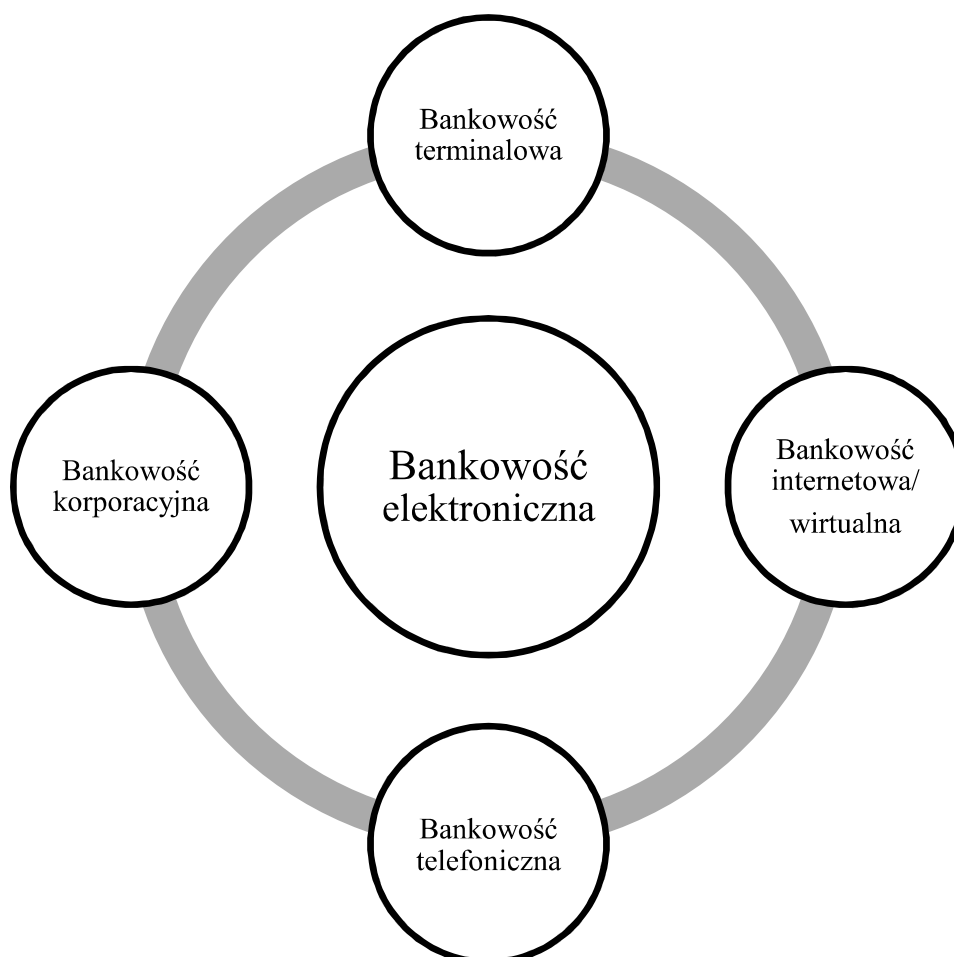
Mówiąc o bankowości elektronicznej społeczeństwo najczęściej oczami wyobraźni widzi dostęp do konta bankowego przy pomocy strony internetowej banku, aplikacji mobilnej czy karty płatniczej, które pojawiły się już pod koniec XIX w.¹⁶⁹. Natomiast bankowość elektroniczna to znacznie szersze pojęcie, a wspomniane usługi są jej składowymi. Pojęcie e-bankingu jest szeroko rozumiane, dzięki temu, że zawiera w sobie wiele aspektów. Główne elementy składowe bankowości elektronicznej przedstawione zostały na rysunku 1.

* lic. Paweł Pałasz, absolwent kierunku *Finanse i Rachunkowość*, Wydział Nauk Ekonomicznych, Politechnika Koszalińska.

* dr Anna Szczepańska-Przekota, Wydział Nauk Ekonomicznych, Katedra Finansów, Politechnika Koszalińska, ORCID: 0000-0002-4002-5072.

¹⁶⁹ S. Juszczak, T. Żak, *Ewolucja kart płatniczych w Polsce*, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Warszawa 2014, s. 68.

Rola usług bankowości elektronicznej w przedsiębiorstwie jest ważnym tematem, ponieważ rozwój e-bankingu pozwala na coraz to większe możliwości i znacznie ułatwia wykonywanie codziennych operacji finansowych w firmach.

Rys. 1. Elementy składowe e-bankingu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: B. Świecka. *Bankowość elektroniczna*. Wydanie I elektroniczne. CeDeWu, Warszawa 2015, s. 9.

Oszczędność czasu oraz minimalizacja kosztów¹⁷⁰ jakie umożliwia bankowość elektroniczna pozwala przedsiębiorcom na podejmowanie dodatkowych kroków rozwojowych, dzięki którym polepszają swoją pozycję na rynku. Zasto-

¹⁷⁰ M. Banaszek, A. Żak, *Bankowość elektroniczna w Polsce – Korzyści oraz zagrożenia*, Journal of Capital Market and Behavioral Finance 2(6), Łódź, 2017, s. 10.

sowanie bankowości elektronicznej w przedsiębiorstwie pozwala na usprawnienie przepływów pieniężnych, a także klarowne ewidencjonowanie rozrachunków¹⁷¹.

Rada Bankowości Elektronicznej definiuje bankowość elektroniczną, jako formę usług, która znajduje się w ofercie wybranych banków, a polega na możliwości dostępu do rachunku bankowego konsumenta, poprzez urządzenia elektroniczne takie jak telefon, komputer czy bankomat oraz przy pomocy linii telefonicznej¹⁷². J. Adamiec przytacza termin e-bankingu w najszerszym rozumieniu, jako świadczenie usług, do którego zostały wykorzystane dowolne elektroniczne kanały do dystrybucji produktów bankowych¹⁷³. W. Kwaśnicki definiuje bankowość elektroniczną, jako „formę usług oferowanych przez banki, polegającą na umożliwieniu klientowi dostępu do jego rachunku za pośrednictwem komputera (bądź innego urządzenia elektronicznego, np. bankomatu, telefonu, kiosku multimedialnego) i łącza telekomunikacyjnego (np. linii telefonicznej, sieci kablowej)”¹⁷⁴. Główny Urząd Statystyczny uzupełnia tę definicję o Internet¹⁷⁵. Kolejna definicja e-bankingu związana jest ze zdalnym świadczeniem usług bankowych, które odbywają się przy pomocy elektronicznych kanałów interaktywnej telekomunikacji¹⁷⁶. Często e-banking definiowany jest przez banki jako odrębna usługa, zawarta w ich ofercie¹⁷⁷.

Pomimo tego, że każda z definicji przedstawia bankowość elektroniczną indywidualnie, to łączy je wszystkie jedna, wspólna cecha – wykorzystanie nowoczesnych technologii teleinformatycznych¹⁷⁸. Odnosząc się do przytoczonych definicji można wskazać kilka rodzajów elektronicznych kanałów dystrybucji

¹⁷¹ A. Damodaron, *Finanse korporacyjne, Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Helion, Gliwice, 2007, s. 147.

¹⁷² K. Zarańska, M. Zborowski, *Charakterystyka bankowości elektronicznej. Bankowość elektroniczna. Istota i innowacje*, CH Beck, Warszawa 2018, s. 13.

¹⁷³ J. Adamiec, *Bankowość elektroniczna* [w:] *Społeczeństwo informacyjne*, D. Grodzka (red.), Studia BAS, 2009, nr 3(19), s. 174.

¹⁷⁴ W. Kwaśnicki, *Ekonomiczne problemy bankowości elektronicznej*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2004, s. 2.

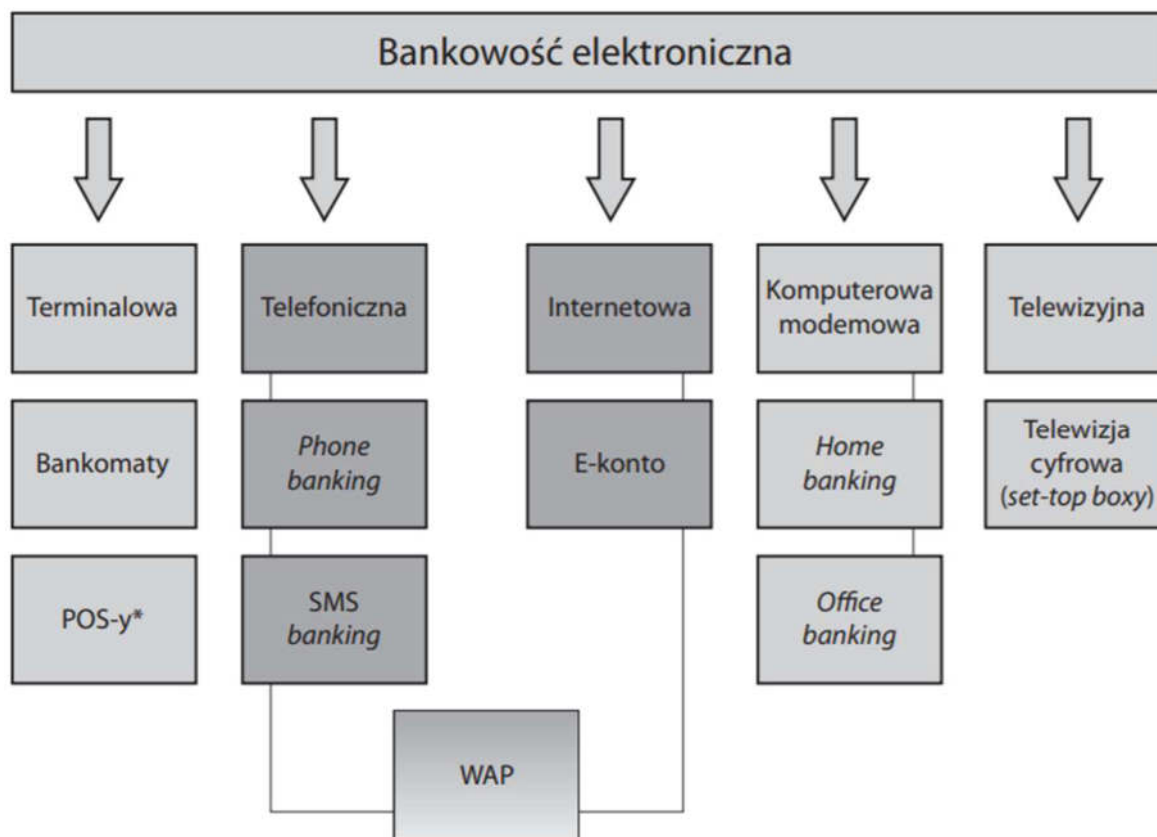
¹⁷⁵ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystycepublicznej/1755,pojecie.html> (26.01.2023)

¹⁷⁶ J. Grzywacz, *Bankowość elektroniczna w przedsiębiorstwie*, Szkoła Główna Handlowa - Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2016, s. 11.

¹⁷⁷ K. Zarańska, M. Zborowski, *Charakterystyka bankowości elektronicznej. Bankowość elektroniczna. Istota i innowacje*, CH Beck, Warszawa 2018, s. 13.

¹⁷⁸ M. Borkowski, ING Bank Śląski SA., *Bankowość elektroniczna jako podstawowy i nowoczesny kanał sprzedaży oraz dystrybucji produktów finansowych*. STUDIA I PRACE KOLEGIUM ZARZĄDZANIA, 2011, s. 124.

(rysunek 2) oraz zauważyć, iż wszystkie nawiązują do mobilności i bezkontakto-
wości realizowanych operacji bankowych. Osobowość działalności bankowa zo-
stała całkowicie zmieniona dzięki wprowadzeniu i zastosowaniu zaawansowa-
nych technologii informatycznych¹⁷⁹.

Rys. 2. Kategoryzacja kanałów dystrybucji w e-bankingu

Źródło: J.H. Górka, *Specyfika ryzyka bankowości elektronicznej*, Materiały i Studia – zeszyt nr 205, Warszawa 2006.

Jako główny sposób dystrybucji zdalnych usług bankowych najczęściej uznaje się łącza telekomunikacyjne oraz powiązane z nimi urządzenia informatyczne (tj. komputery, telefony itp.). Przy pomocy danych urządzeń, klienci najczęściej korzystają z operacji rozliczeniowych takich jak realizacja przelewów, dostęp do historii wykonanych operacji, możliwości kontrolowania stanu środków na rachunku bankowym oraz płynności finansowej¹⁸⁰.

¹⁷⁹ A. Zalewska-Bochenko, *Rozwój bankowości elektronicznej w Polsce. Zeszyty Naukowe. Studia Informatica/Uniwersytet Szczeciński*, Szczecin 2014, s. 188.

¹⁸⁰ J. Grzywacz, *Bankowość ...*, op. cit., s. 12.

Bankowość elektroniczna daje możliwość, aby większość operacji takich jak wykonywanie przelewów z jednego rachunku bankowego na inny – niezależnie od czy kraju odbiorcy – załatwić za pomocą kilku kliknięć wykonanych w zaciszu domowym czy biurze. To samo tyczy się przedsiębiorstw, rozwój technologiczny usprawnia zarządzanie płynnością finansową, a co za tym idzie uzyskiwanie informacji dotyczących stanu dysponowanych rachunków, dostęp w czasie rzeczywistym do przeprowadzonych transakcji czy analizy obrotów, a także bezpośrednia możliwość banku do zarządzania środkami pieniężnymi firmy (cash-management)¹⁸¹.

Cechami, które charakteryzują bankowość elektroniczną, a zarazem odróżniają ją od tych powszechnie znanych tradycyjnych usług, które oferują banki, są:

- brak pośrednictwa personelu banku,
- brak konieczności fizycznej obecności w placówce banku,
- możliwość bieżącej kontroli stanu rachunku poprzez stały dostęp do konta,
- automatyczność decyzji w stosunku do dyspozycji klienta,
- ograniczone możliwości uzyskania porad przez personel banku¹⁸².

Należy również wspomnieć o ograniczeniach, jakie pojawiają się przy tej formie bankowości. W literaturze występuje podział, który zależnie od stopnia ograniczenia charakteru operacji, które są dostępne drogą elektroniczną, dzieli bankowość elektroniczną na trzy zasadnicze klasy dostępu, jakimi są:

- dostęp pasywny, który umożliwia dostęp tylko do informacji o stanie konta i zmianach na nim zachodzących,
- dostęp aktywny - pozwala na pełen zakres dokonywania operacji na koncie (wlicza się do niego również funkcje pomocnicze takie jak: poczta elektroniczna, zakładanie lokat czy składanie wniosków),
- dostęp półaktywny, który daje dostęp do wybranych operacji (np. tych, które zostały zawarte w umowie, w formie pisemnej lub przy pomocy operatora)¹⁸³.

Realnym zagrożeniem bankowości w przyszłości mogą stać się zdecentralizowane finanse (z ang. Decentralized Finance, DeFi)¹⁸⁴. Jako cel tego zjawiska

¹⁸¹ J. Grzywacz, *Bankowość ...*, op. cit., s. 12.

¹⁸² J.H. Górka, *Specyfika ryzyka bankowości elektronicznej*, Materiały i Studia – zeszyt nr 205, Warszawa 2006.

¹⁸³ J. Adamiec, *Bankowość elektroniczna* [w:] Społeczeństwo informacyjne, D. Grodzka (red.), Studia BAS, 2009, nr 3(19), s. 175.

¹⁸⁴ <https://social.estate/slownik/defi-zdecentralizowane-finanse-co-to-jesto-to-jest/> (01.02.2023 r.)

najczęściej przedstawia się opracowanie systemów, które za pomocą najnowszej technologii pozwolą na eliminację granic oraz upadku scentralizowanej kontroli, jakie narzucają finansowe instytucje międzynarodowe¹⁸⁵.

Wielokrotnie termin bankowości elektronicznej – w mowie potocznej jak i w publikacjach naukowych – używany jest zamiennie z bankowością internetową. Jednakże to bankowość elektroniczna posiada wiele pochodnych, a jedną z nich jest właśnie bankowość internetowa, której zakresem usług jest komunikacja z bankiem za pomocą Internetu, zaś jej istotą – korzystanie z usług bankowych niezależnie od miejsca czy czasu¹⁸⁶. To właśnie pokazuje, że bankowość elektroniczna jest pojęciem dużo bardziej złożonym niż jej pochodne.

Zdecydowana większość przedsiębiorstw korzysta z bankowości elektronicznej dostarczanej przez konkretne banki. Fakt możliwości analizowania i nadzorowania swoich finansów w firmie przy pomocy usług dostępu zdalnego, bezpośrednio przy wysokości opłat jest czynnikiem dominującym, który zachęca do podpisania umów z bankami. Małe firmy często wyrażają taką opinię, w której mowa, że najważniejszym czynnikiem, którym się kierują przy wyborze banku jest dla nich zdalny dostęp do kont bankowych¹⁸⁷.

W świetle zaprezentowanego znaczenia bankowości elektronicznej dla przedsiębiorstwa jako cel opracowania przyjęto przedstawienie użyteczności bankowości elektronicznej w przedsiębiorstwie w kontekście narzędzi i świadczonych usług oraz możliwości rozwoju tej dziedziny w przedsiębiorstwie jak i ogółem. Aspektami poruszonymi w rozdziale są m.in. zagrożenia i ograniczenia, jakie można spotkać podczas korzystania z e-bankingu, korzyści jakie czerpią przedsiębiorstwa wykorzystujące bankowość elektroniczną oraz jej przyszłość.

Przeprowadzone w rozdziale badania pozwalają na udowodnienie tezy, że rozwój bankowości elektronicznej sprzyja usprawnieniu przepływów pieniężnych w przedsiębiorstwie.

2. Metodyka badań

Przedmiotem badań w niniejszym artykule jest ocena znaczenia usług bankowości elektronicznej przez przedsiębiorstwa w ich działalności. Badanie oparto o techniki badawcze, jakimi są źródła literatury, benchmark oraz kwestionariusz ankiety.

¹⁸⁵ DW. Zetsche, DW. Arner, PB, Ross, *Decentralized finance*, Journal of Financial Regulation 6.2, 2020, s. 183-184.

¹⁸⁶ S. Liao, Y. P. Shao, H. Wang, A. Chen, *International journal of information management, The adoption of virtual banking: an empirical study*, 1999, s. 63-74.

¹⁸⁷ J. Grzywacz, *Bankowość ...*, op. cit., s. 13.

Analiza została przeprowadzona na podstawie autorskiego kwestionariusza ankietowego z możliwością jednokrotnego wyboru odpowiedzi, z wyjątkiem pytania 7., w którym dostępny był wielokrotny wybór spośród przygotowanych odpowiedzi oraz możliwość dopisania własnej. W ankiecie zastosowano pięciostopniową Skalę Likerta. Wielkość próby ustalona została na podstawie przedziału ufności dla frakcji:

$$P\left(p - z_{\alpha/2}\sqrt{\frac{p(1-p)}{n}} \leq \pi \leq p + z_{\alpha/2}\sqrt{\frac{p(1-p)}{n}}\right) = 1 - \alpha \quad (1)$$

gdzie:

π – nieznana wartość frakcji elementów wyróżnionych w populacji;

p – frakcja elementów wyróżnionych w badaniu próbnym;

n – liczebność badania próbnego;

$1 - \alpha$ – współczynnik ufności, prawdopodobieństwo, że przedział obejmie nieznana frakcję elementów wyróżnionych w populacji;

$z_{\alpha/2}$ – kwantyl rozkładu $N(0;1)$.

Zakładając, że dopuszczalny błąd szacowania wartości frakcji elementów wyróżnionych nie ma przekraczać zadanej wartości d :

$$z_{\alpha/2}\sqrt{\frac{\hat{p}(1-\hat{p})}{n}} \leq d \quad (2)$$

oraz przyjmując $p = 0,5$, otrzymujemy minimalną liczebność próby na poziomie:

$$n \geq \frac{(z_{\alpha/2})^2}{4d^2} \quad (3)$$

W badaniu przyjęto współczynnik ufności na poziomie $1 - \alpha = 0,9$ oraz $d = 0,1$. W tej sytuacji $n > 68$, zatem uzyskana liczebność $n = 74$ czyni zadość założeniom maksymalnego błędu szacowania frakcji, który wynosi poniżej 10% z 90% prawdopodobieństwem.

Wyniki badań ankietowych opisano za pomocą liczebności oraz rozkładu struktury uzyskanych odpowiedzi. Ważną część badań stanowi analiza niezależności, gdzie oceniono rozkład uzyskanych odpowiedzi z uwagi na wielkość przedsiębiorstwa oraz charakter działalności. W tym celu posłużono się testem

niezależności chi-kwadrat. W teście tym weryfikowana jest hipoteza o niezależności dwóch zmiennych X i Y:

H0: zmienne X i Y są niezależne

(rozkłady częstości zmiennych X i Y są jednakowe),

przeciwko hipotezie alternatywnej postaci:

H1: zmienne X i Y są zależne

(rozkłady częstości zmiennych X i Y są istotnie różne).

Do oceny istotności różnicy w rozkładach zmiennych X i Y wykorzystano statystykę:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^k \frac{(n_{ij} - \hat{n}_{ij})^2}{\hat{n}_{ij}} \quad (4)$$

gdzie:

r, k – liczba kategorii (podziałów) zmiennych X i Y;

n_{ij} – liczebności empiryczne dla i-tego wariantu zmiennej X i j-tego wariantu zmiennej Y;

\hat{n}_{ij} – liczebności teoretyczne dla i-tego wariantu zmiennej X i j-tego wariantu zmiennej Y. Liczebności wyznaczające rozkład niezależny.

Wartość statystyki empirycznej porównuje się z wartością statystyki krytycznej odczytanej z rozkładu χ^2 przy poziomie istotności α oraz $(r-1)(k-1)$ stopni swobody:

$$\chi_{\alpha; (r-1)(k-1)}^2 \quad (5)$$

W zależności od różnicy pomiędzy wartościami statystyki empirycznej i krytycznej mamy:

$\chi^2 < \chi_{\alpha}^2$ – brak podstaw do odrzucenia hipotezy zerowej;

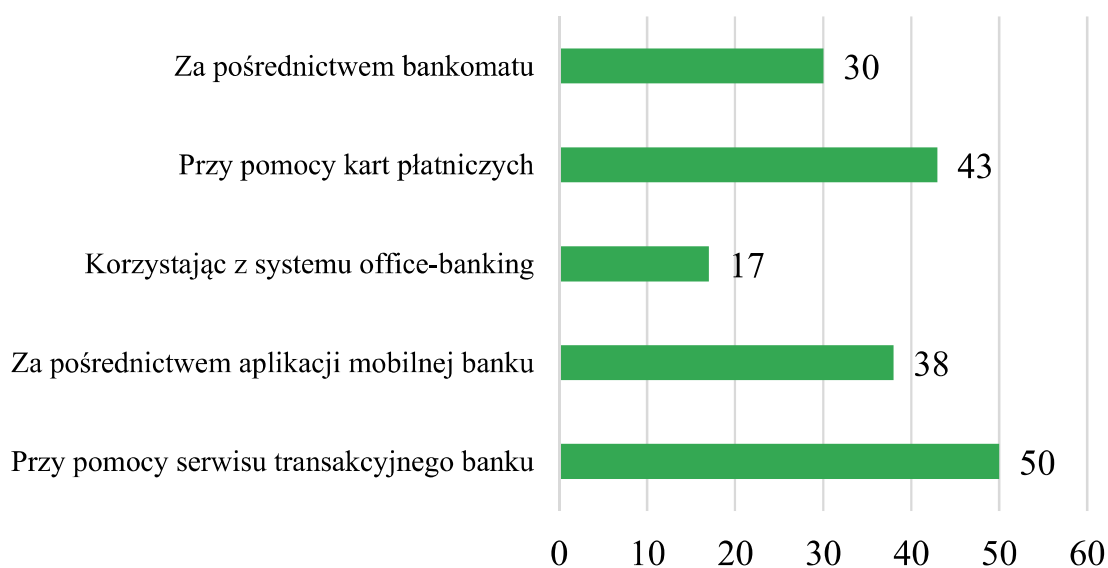
$\chi^2 \geq \chi_{\alpha}^2$ – hipoteza zerowa może być odrzucona na korzyść hipotezy alternatywnej.

W pracy podawano wartości poziomu p, będące rozwiązaniem równania $\chi^2 = \chi_p^2$. Zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami wartości poziom p mniejsze bądź równe 0,05 uznawano za dające podstawy do odrzucenia hipotezy zerowej na korzyść hipotezy alternatywnej, a więc wskazujące na istotną różnicę w rozkładach częstości zmiennych X i Y.

3. Wyniki badań

Powstanie systemu bankowości elektronicznej wiąże się nie tylko z rozwojem techniki lecz także z coraz większymi oczekiwaniami klientów banków w zakresie usprawnienia obsługi oraz przyspieszenia obrotu pieniędzmi. Koszty wskazywane do niedawna przez przedsiębiorstwa jako powodujące opóźnienia we wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań bankowości elektronicznej takie jak koszty inwestycji w nowoczesne technologie internetowe czy bariery w dostępie małych i średnich przedsiębiorstw do Internetu zostały znacznie obniżone. Banki podążając za trendami w rozwoju współczesnej bankowości oraz w rozwoju współczesnych technologii oferują klientom różnorodne formy komunikowania się z placówką.

Sposób korzystania z bankowości elektronicznej w przedsiębiorstwach, które wzięły udział w badaniu został przedstawiony na wykresie 1. Pytanie umożliwiało wielokrotny wybór odpowiedzi. Z serwisu transakcyjnego banku korzysta 50 ankietowanych przedsiębiorstw, a to przekłada się na wynik 70,4% i tym samym jest najczęściej pojawiającą się odpowiedzią – modalną. Przedsiębiorstwa chętnie korzystają z kart płatniczych – 43 firmy zaznaczyły tę odpowiedź.

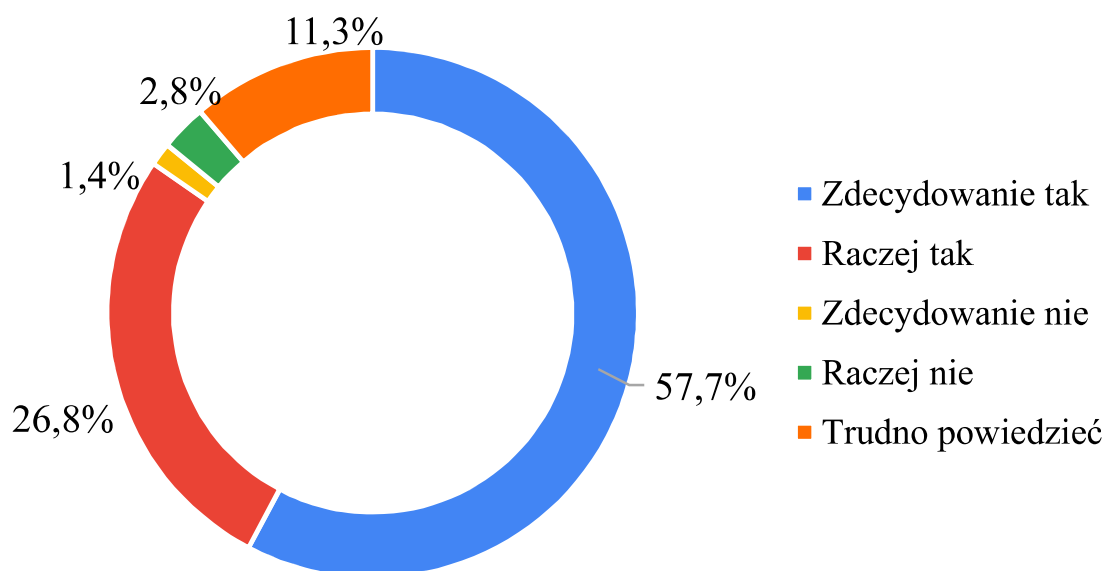

Wykres 1. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące usprawnienia przepływów pieniężnych przy pomocy bankowości elektronicznej w przedsiębiorstwie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Następne pytanie dotyczyło wpływu bankowości elektronicznej na usprawnienie przepływów pieniężnych w przedsiębiorstwie. Prawie 60% respondentów

jest zdania, że dzięki bankowości elektronicznej, przepływy pieniężne zostały zdecydowanie usprawnione w ich przedsiębiorstwach. Firm, które opowiedziały się za odpowiedzią „raczej tak” jest 26,8%, natomiast ponad 11% ankietowanych trudno było dokonać oceny. Za ledwie 1,4% przedsiębiorstw jest zdania, że bankowość elektroniczna zdecydowanie nie sprzyja usprawnieniu przepływów pieniężnych w ich firmie, a niespełna 3% ankietowanych zaznaczyło opcję – „raczej nie”. Wyniki przedstawione zostały na wykresie 2. Weryfikacja istotności statystycznej udzielonych odpowiedzi z uwagi na wielkość przedsiębiorstwa ($p = 0,0595$) jak i charakter działalności ($p = 0,8246$) wykazują brak wpływu tych zmiennych (o czym świadczy poziom p -value $> 0,05$). Natomiast warto zauważyć iż odpowiedź na postawione pytanie weryfikowana w kontekście wielkości przedsiębiorstwa wskazuje na poziom bliski osiągnięcia istotnie statystycznego wpływu na odpowiedzi udzielone przez przedsiębiorców.

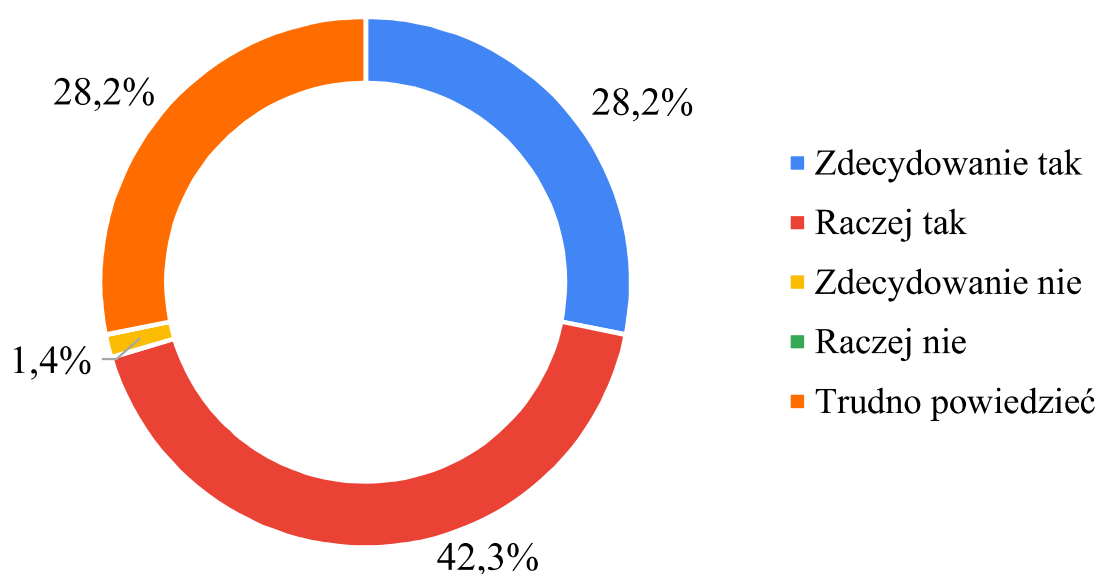

Wykres 2. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące usprawnienia przepływów pieniężnych przy pomocy bankowości elektronicznej w przedsiębiorstwie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

W kolejnym pytaniu, ankietowani musieli odnieść się do kosztu bankowości elektronicznej oraz tego, czy jest on na odpowiednim poziomie względem korzyści, jakie przedsiębiorstwo osiąga podczas korzystania z niej. Wyniki zostały przedstawione na wykresie 3. Tylko jedno przedsiębiorstwo jest zdania, że koszt

ten zdecydowanie nie pokrywa się z korzyściami płynącymi z wykorzystywania bankowości elektronicznej. Najczęstszą odpowiedzią, którą zaznaczali ankietowani jest „raczej tak” – 42,3% wszystkich respondentów jest tego zdania. Koszt poniesiony przez przedsiębiorstwo zdecydowanie przekłada się na korzyści, które wynikają z dobrodziejstw bankowości elektronicznej – tego zdania jest niepełna 30% ankietowanych. Tej samej liczbie przedsiębiorstw (20) trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Weryfikując istotność statystyczną odpowiedzi ankietowanych wykazywały one brak istotnie statystycznego wpływu zmiennych takich jak wielkość przedsiębiorstwa ($p = 0,4802$) czy charakter działalności ($p = 0,4466$).

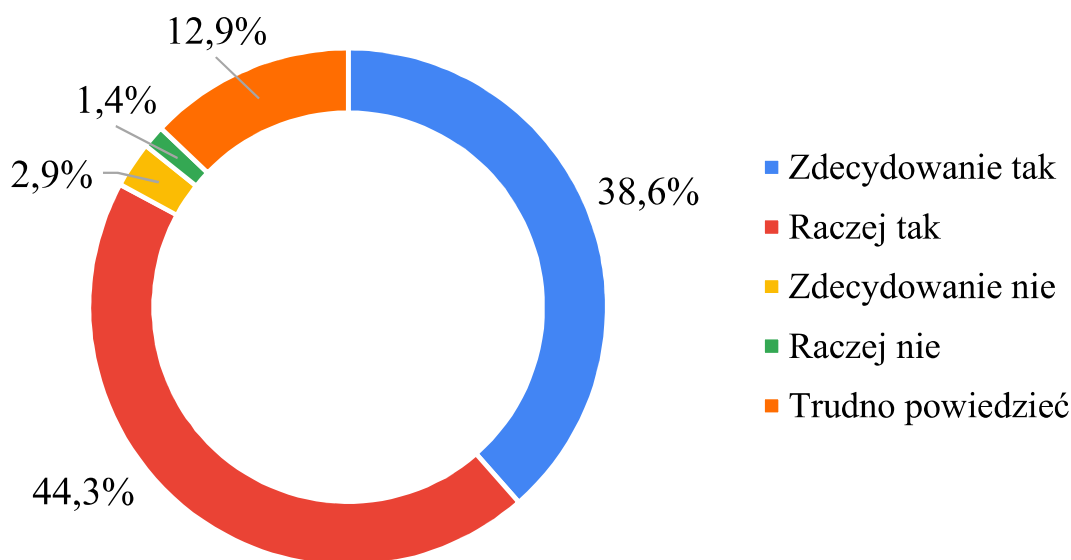

Wykres 3. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące kosztu korzystania z bankowości elektronicznej względem korzyści z tego płynących

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Na pytanie dotyczące tego, czy rozwój bankowości elektronicznej przyczynił się do usprawnienia działania przedsiębiorstwa, 38,6% respondentów posiada opinię, że rozwój ten miał zdecydowany wpływ na poprawę funkcjonowania firmy w tym zakresie. Za odpowiedzią „raczej tak” opowiedziało się 44,3% przedsiębiorstw, natomiast dziewięciu przedsiębiorstwom trudno było to ocenić. Odpowiedź „raczej nie” zaznaczyło jedno przedsiębiorstwo, natomiast dwie

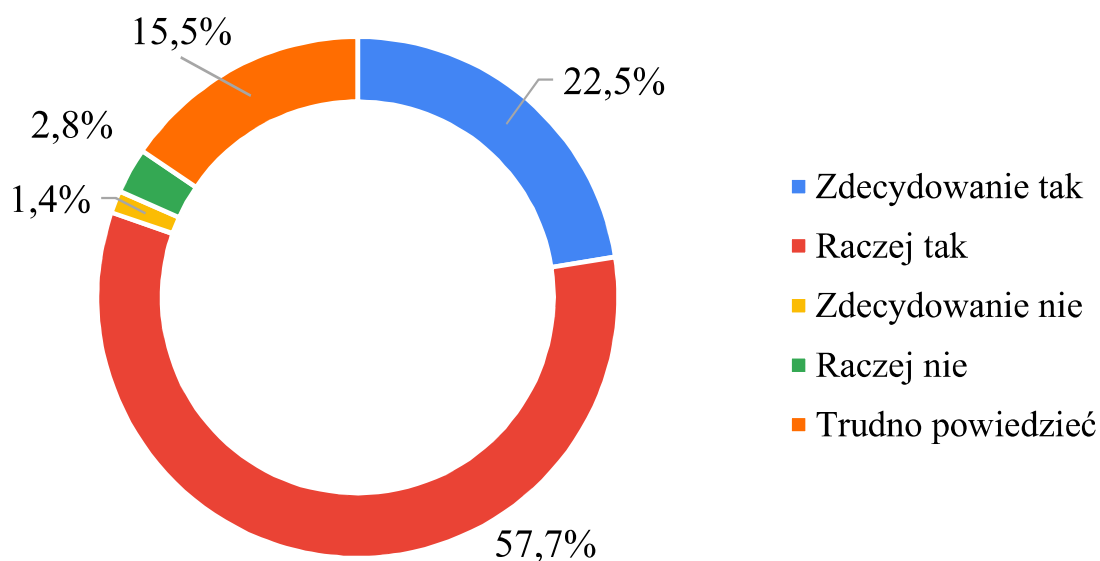
firmy uważają, że rozwój ten zdecydowanie nie wpłynął na działanie ich przedsiębiorstw. Wyniki te przedstawione zostały na poniższym Wykresie 4. Weryfikacja istotności statystycznej udzielonych odpowiedzi z uwagi na wielkość przedsiębiorstwa ($p = 0,2255$) jak i z uwagi na charakter działalności ($p = 0,2470$) wykazuje brak wpływu.

Wykres 4. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące wpływu rozwoju bankowości elektronicznej na usprawnienie działania przedsiębiorstwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Przedsiębiorstwa zapytane o to, czy bankowość elektroniczna jest bezpiecznym narzędziem bankowym w 57,7% stwierdziły, że raczej tak. Zdecydowanych w kwestii bezpieczeństwa było 22,5% respondentów, natomiast aż 15,5% ankietowanych nie potrafiło tego ocenić. Przedsiębiorstw, które zaznaczyły odpowiedź „raczej nie” stanowiły 2,8% wszystkich ankietowanych, a według jednego przedsiębiorstwa bankowość elektroniczna zdecydowanie nie jest bezpiecznym narzędziem bankowym. Odpowiedzi ankietowanych przedstawione zostały na wykresie 5. Podobnie jak w poprzednich pytaniach, wielkość przedsiębiorstwa ($p = 0,6121$) oraz charakter działalności ($p = 0,1254$) nie miały istotnego statystycznie wpływu na odpowiedzi.

Wykres 5. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące bezpieczeństwa bankowości elektronicznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Podsumowując, przedsiębiorstwa chętnie wykorzystują bankowość elektroniczną, są zdania, że użytkowanie jej przynosi miarodajne korzyści w stosunku do kosztu, jaki ponoszą. Większość respondentów nie spotkała się z zagrożeniem podczas korzystania z usług bankowości elektronicznej. Najczęściej wykorzystują do pracy serwisy transakcyjne banków oraz chętnie korzystają z kart płatniczych. Wśród wskazanych opcji pojawia się również możliwość wymiany danych z programami kadrowo-płacowymi i księgowymi, co przekłada się na automatyzację przesyłu danych z banku i do niego. System ten nie tylko upraszcza prowadzenie księgowości i rozliczanie z ZUS-em czy Urzędem Skarbowym, ale także zapewnia terminowość i regularność zleceń.

4. Wnioski

Przeprowadzone badanie ankietowe i opracowane wyniki pozwalają na ocenę bankowości elektronicznej wśród przedsiębiorstw, spojrzenie na nią od strony funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz rozeznanie, dlaczego jej obecność w firmie jest istotna.

Wnioski prezentują się następująco:

- stały rozwój technologiczny pozwala na coraz to większe możliwości bankowości elektronicznej oraz sprzyja usprawnieniu przepływów pieniężnych w przedsiębiorstwie,
- umiejętność korzystania z narzędzi jakie oferuje bankowość elektroniczna, pozwala na efektywne zarządzanie środkami pieniężnymi,
- świadomość zagrożeń jakie mogą spotkać użytkowników podczas korzystania z bankowości elektronicznej pozwala na zminimalizowanie ich skutków,
- rozeznanie wśród ofert banków, skierowanych do klienta indywidualnego i korporacyjnego, pozwala na minimalizację poniesionych kosztów.

Przedsiębiorcy powinni wiedzieć, że bankowość elektroniczna pozwala na łatwiejsze zarządzanie środkami pieniężnymi w ich firmie. Brak konieczności wizyty w oddziale banku pozwala na znaczną oszczędność czasu, a także kosztów związanych z dodatkowymi opłatami pobieranymi przez banki podczas tradycyjnej formy obsługi. Odnosząc się do kwestii kosztów – koszt bankowości elektronicznej przekłada się na korzyści płynące z jej wykorzystywania w przedsiębiorstwach.

Postawiona w opracowaniu teza została udowodniona, wyniki badań jednoznacznie potwierdzają tezę, że bankowość elektroniczna w znacznym stopniu wpływa na usprawnienie przepływów finansowych w przedsiębiorstwach. To dzięki rozwojowi jaki poczyniła bankowość elektroniczna możliwy jest jej duży wpływ na funkcjonowanie i zarządzanie przedsiębiorstwem.

Bankowość elektroniczna to przyszłość sektora bankowego, a obawy w tym obszarze wynikające z zastosowania nowych technologii, są zbędne. Podejmowane przez banki wysiłki na rzecz podnoszenia jakości usług, polegające na innowacyjności działania w obszarze produktów, procesów i rynków, wsparte właściwym wykorzystaniem technologii informatycznej i działaniami marketingowymi, przynoszą pozytywne rezultaty w postaci kierowania odpowiedniej oferty do grup klientów. Zgodnie z wynikami badania ankietowego, prowadzi to do wzrostu zadowolenia klientów banków. Dodatkowo, wraz z poszerzaniem się zakresu produktów bankowych dla przedsiębiorstw, dynamicznego rozwoju informatyki i jej przenikania do świata finansów, można stwierdzić, że współpraca na linii klient-bank świadczona drogą elektroniczną przebiega sprawnie i stale się rozwija.

Literatura

Arner DW., Ross PB., Zetsche DW., *Decentralized finance*, Journal of Financial Regulation 6.2, 2020.

Adamiec J., *Bankowość elektroniczna* [w:] Społeczeństwo informacyjne, D. Grodzka (red.), Studia BAS, 2009, nr 3(19).

Banaszek M., Żak A., *Bankowość elektroniczna w Polsce – Korzyści oraz zagrożenia*, Journal of Capital Market and Behavioral Finance 2(6), Łódź, 2017.

Borkowski M., ING Bank Śląski SA. *Bankowość elektroniczna jako podstawowy i nowoczesny kanał sprzedaży oraz dystrybucji produktów finansowych*, STUDIA I PRACE KOLEGIUM ZARZĄDZANIA, 2011.

Chen A., Liao S., Shao Y. P., Wang H., *International journal of information management*, The adoption of virtual banking: an empirical study, 1999.

Damodaron A., *Finanse korporacyjne, Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Helion, Gliwice, 2007.

Górka J.H., *Specyfika ryzyka bankowości elektronicznej*, Materiały i Studia - zeszyt nr 205, Warszawa 2006.

Grzywacz J., *Bankowość elektroniczna w przedsiębiorstwie*, Szkoła Główna Handlowa - Oficyna Wydawnicza, 2016.

Juszczak S., Żak T., *Ewolucja kart płatniczych w Polsce*, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Warszawa 2014.

Kwaśnicki W., *Ekonomiczne problemy bankowości elektronicznej*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2004.

Świecka B., *Bankowość elektroniczna*, CeDeWu, Warszawa 2021.

Zalewska-Bochenko A., *Rozwój bankowości elektronicznej w Polsce. Zeszyty Naukowe*. Studia Informatica/Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2014, s. 188.

Zarańska K., Zborowski M., *Charakterystyka bankowości elektronicznej. Bankowość elektroniczna. Istota i innowacje*, CH Beck, Warszawa 2018.

Inne

<https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystycepublicznej/1755,pojecie.html> (26.01.2023)

<https://social.estate/slownik/defi-zdecentralizowane-finanse-co-to-jesto-to-jest/> (01.02.2023)